

kanske Republik, Mexico, Persien og de nordamerikanske Forenede Fristater.

I Henhold til den af Forsamlingen i September vedtagne Resolution havde Konferencen to forskellige Opgaver: dels at tilvejebringe en midlertidig Toldvaabenhvile, dels at tilvejebringe Programmet for de fremtidige Forhandlinger, som skulde foregaa i Ly af den Atmosfære af Tryghed og Tillid, som den eventuelle Aftale om Toldvaabenhvile maatte skabe.

Det viste sig straks ved Konferencens Begyndelse, at det Arbejde, denne stod overfor, var af en særdeles vanskelig Karakter. Under Generaldebatten erklærede ganske vist Flertallet af de repræsenterede Stater, at de var Tilhængere af en saadan Konvention om Toldvaabenhvile, og da navnlig Tilhængere af, at der fastsattes et Program for fremtidige Forhandlinger om Toldsatsernes Nedbringelse, idet de heri saa en Mulighed for at fremkalde bedre økonomiske Forhold i Europa. Men selv de Lande, der erklærede sig for absolutte Tilhængere af Toldfreden, fremførte dog en Række Betænkeligheder overfor en Række af de enkelte Bestemmelser i det oprindelige Forslag. Den italienske Delegation erklærede, at den italienske Regering ansaa Tiden for umoden og ikke kunde antage det foreliggende Forslag, som den endog ansaa for skadeligt, og endelig var andre Lande, og da navnlig Frankrig, som Følge af indrepolitiske Forhold, ude af Stand til at afgive bestemte Erklæringer. Den danske Førstedelegerede erklærede i sin Tale, at han var en afgjort Tilhænger af den fremsatte Tanke; han fremhævede navnlig, at Samarbejde maatte være Fremtidens Løsen, og at man som Følge heraf netop maatte søge de Skranker nedbrudt, som i Øjeblikket hindrede de økonomiske Forbindelser Landene imellem. Man gav fra dansk Side straks Udtryk for Ønskeligheden af, at Adgangen til at tage Forbehold, jfr. navnlig det oprindelige Udkasts Art. XI, og selve Forbeholdenes Rækkevidde burde være den mindst mulige.

Den britiske Førstedelegerede, Handelsminister Gramham, udtalte, at det maatte befrygtes, at de traditionelt frihandelsvenlige Lande, saafremt Konferencen ikke skulde medføre noget Resultat, kunde se sig opfordret til, ogsaa for deres Vedkommende, at deltage i Kapløbet paa Toldrustningernes Omraade, en Udtalelse, som flere Gange blev gentaget fra britisk Side.

Trods Italiens Modstand mod Forslaget og trods det, at Frankrig paa Grund af Ministerkrise var ude af Stand til paa det

paagældende Tidspunkt at fremsætte nogen bestemt Erklæring, maatte Stemningen i alt væsentligt bedømmes som gunstig overfor den af Folkeforbundet udkastede Idé, og i Overensstemmelse med de to særlige Opgaver, der var paalagt Konferencen, blev denne delt i to Kommissioner, af hvilke 1. Kommission skulde undersøge Udkastet til en Toldvaabenhvile, medens 2. Kommission skulde udarbejde Programmet for de fremtidige Forhandlinger.

Arbejdet i 2. Kommission stødte kun paa ringe Vanskeligheder, idet det var en fælles Opfattelse, at et Program maatte udarbejdes med Hensyn til det Arbejde, der skal foregaa i Fremtiden for at tilvejebringe en snævrere økonomisk Samvirken mellem de forskellige Lande, ikke blot paa det toldtarifmæssige Omraade, men ogsaa paa andre, saasom det veterinærpolitiske Omraade, det beskatningsmæssige Omraade, Spørgsmaalet om Indførelse af en fælles Toldnomenklatur m. fl. a. Det Resultat, Kommissionen naaede til, har givet sig Udtryk i den som Bilag II hertil optrykte Protokol, til hvilken de af Kommissionens tre Underkommissioner udarbejdede tre Rapporter er knyttet.

Denne Protokol skal ikke ratificeres.

Som det vil fremgaa af Protokollens Art. I, jfr. Kapitel I, har man i særlig Grad lagt Vægt paa at skabe Muligheder for en Tilpasning af de økonomiske Forbindelser mellem Industri- og Landbrugsstaterne, og man har anset det for nødvendigt, at der i denne Anledning indhentes en Række Oplysninger fra de enkelte Lande, jfr. det til Art. I knyttede Spørgeskema.

I Protokollens Art. II, jfr. Kapitel III, er saadanne andre Spørgsmaal omtalt, som det maa anses for nødvendigt og hensigtsmæssigt at tage op til fælles Drøftelse i Fremtiden, jfr. ovenfor.

Kapitel II i Protokollen omhandler endelig det vigtige Spørgsmaal om Muligheden for at udelukke Lande, der ikke er Deltagere i kollektive Overenskomster, fra at nyde godt af de af saadanne flydende Fordele i Kraft af Mestbegunstigelsesklausuler i Overenskomster med Lande, som er Deltagere i de kollektive Aftaler. Det vil af Bilaget fremgaa, at Meningerne paa dette Punkt var stærkt delte; navnlig fra britisk Side blev det fremhævet, at en saadan Indskrænkning i Mestbegunstigelses Rækkevidde i høj Grad var egnet til at undergrave denne Klausuls Betydning, og man er derfor ikke paa dette Punkt naaet til noget Resultat, men er blevet enig om, at dette vigtige Spørgsmaal fortsat skal være Genstand for